

Tisková zpráva, 1. března 2018

Mediální výchova není v českém školství vnímána jako důležité téma

Jeden svět na školách (JSNS), vzdělávací program společnosti Člověk v tísní, provedl ve spolupráci s agenturou MEDIAN v průběhu prosince 2017 a ledna 2018 druhý reprezentativní průzkum zjišťující stav výuky mediální výchovy na českých středních školách. Byli osloveni vyučující z celé České republiky, kteří se mediální výchově věnují. Dotazník vyplnilo dvě stě osmnáct z nich. Část otázek byla identická s těmi, které byly zařazeny do reprezentativního výzkumu středoškoláků, jenž Člověk v tísní publikoval v září 2017. Výstupy z obou průzkumů tak nabízejí zajímavá srovnání mediálních návyků vyučujících a studentů.

Hlavní zjištění, která z šetření vyplynula, jsou následující:

- rozvíjet mediální gramotnost žáků považuje za důležité 77 % dotazovaných vyučujících,
- mediální výchova však není podle nich v českém školství vnímána jako významné téma (80 %),
- domnívají se, že většina veřejnosti pohlíží na vzdělávací snahy v této oblasti jako na kontroverzní (83 %),
- výuka formou průřezového tématu, jdoucího napříč ostatními předměty, způsobuje, že na mediální výchovu nezbývá mnoho času (82 %),
- v otázce zachování výuky v podobě průřezového tématu se dotazovaní neshodují (55 % z nich by setrvalo u stávajícího způsobu, 17 % by upřednostňovalo samostatný povinný předmět a 27 % volitelný předmět nebo seminář),
- vyučující pociťují nedostatek kvalitních materiálů (74 %),
- jsou si v této problematice nejistí; chybí jim potřebné znalosti a dovednosti (81 %), což patrně souvisí se skutečností, že 72 % z nich se neúčastnilo žádného relevantního kurzu nebo školení,
- příčinu neúčasti na školení vidí dotazovaní v nedostatku informací o dostupných kurzech (75 %), nedostatku kurzů (63 %) a v problematickém uvolňování se z výuky ve škole (52 %),
- nejžádanější formou podpory k mediální výchově jsou podle výsledků průzkumu audiovizuální materiály ke konkrétním tématům (58 %), dále pak metodické příručky základů mediální výchovy (48 %) a akce pro studenty pořádané přímo ve škole (42 %).

„V případě mediální výchovy dlouhodobě selhávají relevantní instituce, v čele s Ministerstvem školství. Nebyla pojmenována její důležitost, nejsou vytvořeny podmínky pro efektivní zahrnutí do výuky, vyučujícím se nedostává podpory, chybí vhodné pomůcky a výukové materiály k rozvíjení mediální gramotnosti žáků,“ komentuje výsledky Karel Strachota, ředitel vzdělávacího programu JSNS.

Mediální návyky a informační zdroje

Podle odpovědí dotazovaných používá v rámci elektronické komunikace **88 % vyučujících často e-mail**. V tom se značně liší od svých žáků (28 %). Ve srovnání se studenty **nejsou také vyučující tolik zvyklí komunikovat prostřednictvím sociálních sítí a chatovacích platform** (Skype, Messenger, ...). Na rozdíly v míře používání sociálních sítí poukazují také další zjištění: **zatímco pouze 6 % vyučujících uvádí jako svůj hlavní zdroj informací o společenských a politických tématech sociální sítě, u studentů je to 25 %**.

Vnímání důvěryhodnosti médií

Za **nejdůvěryhodnější** považují dotazovaní vyučující veřejnoprávní média (**89 % důvěřuje České televizi, 87 % Českému rozhlasu**), **hlavní internetové zpravodajství (83 %) a seriózní tištěné deníky (80 %)**. Nejméně důvěřují bulvárním deníkům (4 %) a komerčním televizím (21 %). **Alternativní weby považuje za důvěryhodné 27 % vyučujících, 26 % neví, jestli by jim měli důvěřovat.**

Aktivity JSNS v oblasti mediálního vzdělávání

Nejvíce vyučujících, kteří v dotazníku uvedli, že se nějakého mediálně-vzdělávacího semináře zúčastnili, uvedlo jako pořadatele absolvovaného školení společnost Člověk v tísni. Program JSNS Člověka v tísni se mediálnímu vzdělávání dlouhodobě věnuje. Do portfolia jeho aktivit v této oblasti, kromě organizace seminářů a konferencí, patří:

- [audiovizuální výukové lekce](#) pro potřeby základních a středních škol dostupné prostřednictvím portálu [JSNS.CZ](#),
- analýzy mediálních sdělení pomocí [metodické koncepce „5 klíčových otázek“](#),
- pravidelné vydávání [elektronického Bulletinu MV](#) a jeho rozesílka více než tisícovce uživatelů, kteří se k odběru Bulletinu přihlásili,
- iniciování [Platformy pro mediální vzdělávání](#),
- organizace [Týdnů mediálního vzdělávání](#).

Ad Týdny mediálního vzdělávání

V loňském roce JSNS uspořádal první ročník [Týdnů mediálního vzdělávání](#), během nichž navštěvovali novináři a mediální odborníci školy, které se do projektu zapojily, a debatovali se studenty o tématech souvisejících s problematikou médií. Projekt se setkal s velkým ohlasem jak ze strany studentů a vyučujících, tak ze strany novinářů a odborné veřejnosti. Do prvního ročníku se zapojilo 167 škol a 43 novinářů. **Od pondělí 21. května do pátku 29. června 2018 se bude konat jejich druhý ročník. Registrace škol do projektu bude spuštěna v pondělí 7. května.**

Ad Audiovizuální výukové lekce

Na portálu JSNS.CZ je vyučujícím v současnou chvíli k dispozici **26 AV lekcí věnujících se médiím**. Každá z nich obsahuje kromě dokumentárního filmu i metodické materiály, které slouží jako podklady pro aktivity se studenty při výuce mediální výchovy. Lekce jsou rozděleny do sedmi tematických okruhů: [Zpravodajství](#), [Reklama a zábava](#), [Sociální sítě](#), [Mediální aktivismus](#), [Propaganda](#), [Současná ruská propaganda](#) a [Komunistická propaganda](#).

Závěrečná zpráva z výzkumu

Zpráva obsahující podrobné výsledky aktuálního průzkumu je Vám k dispozici [zde](#). Výstupy z dotazníkového šetření ředitelů středních škol realizovaném v loňském roce najdete [zde](#). Kompletní závěrečná zpráva z výzkumu mezi středoškoláky ze září 2017 je ke stažení [zde](#).

V případě zájmu Vám k výzkumu a tématu mediálního vzdělávání rádi poskytnou bližší informace:

Karel Strachota, ředitel vzdělávacího programu JSNS

karel.strachota@jsns.cz

tel. 777 787 930, 226 200 432

Táňa Abrhánová, mediální koordinátorka JSNS

tana.abrahamova@jsns.cz

tel. 734 428 395